ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 16ης Ιουνίου 1994 *

Στην υπόθεση C-39/93 P,

Syndicat français de l'Express international (SFEI), με έδρα το Roissy (Γαλλία),

DHL International SA, εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Roissy,

Service Crie — LFAL SA, εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Παρίσι,

May Courier International SARL, εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Παρίσι, εκπροσωπούμενες από τον Éric Morgan de Rivery, δικηγόρο Παρισιού, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο του Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

αναιρεσείουσες

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της Διατάξεως που εξέδωσε στις 30 Νοεμβρίου 1992 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση T-36/92, Syndicat français de l'Express international (SFEI), DHL International SA, Service Crie—LFAL SA και May Courier International SARL κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1992, σ. II-2479), και με την οποία ζητείται η ακύρωση της Διατάξεως αυτής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Giuliano Marenco, νομικό σύμβουλο, και Francisco Enrique González-Díaz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward, R. Joliet (εισηγητή), G. C. Rodríguez Iglesias και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 25ης Νοεμβρίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Φεβρουαρίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Φεβρουαρίου 1993, το Syndicat français de l'Express international (στο εξής: SFEI),

η DHL International SA (στο εξής: DHL), η Service Crie—LFAL SA (στο εξής: Service Crie) και η May Courier International SARL (στο εξής: May Courier) υπέβαλαν, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού (ΕΟΚ) και των αντιστοίχων διατάξεων των Οργανισμών ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ του Δικαστηρίου, αίτηση αναιρέσεως κατά της Διατάξεως του Πρωτοδικείου της 30ής Νοεμβρίου 1992, Τ-36/92, SFEI κ. λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. II-2479), με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η προσφυγή ακυρώσεως που είχαν ασκήσει κατά του εγγράφου της Επιτροπής υπ' αριθ. 000978, της 10ης Μαρτίου 1992, με το οποίο η Επιτροπή γνωστοποίησε σ' αυτές ότι δεν σκόπευε να συνεχίσει την έρευνα βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΟΚ.

2 Όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο (σκέψεις 1 έως 3 της Διατάξεώς του), η SFEI υπέβαλε στην Επιτροπή, στις 21 Δεκεμβρίου 1990, καταγγελία στρεφόμενη κατά της τεχνικοδιοικητικής και εμπορικής αρωγής που φέρεται ότι παρείχαν τα γαλλικά ταχυδρομεία στη Société française de messagerie internationale (στο εξής: SFMI): χρησιμοποίηση από τη SFMI του συνόλου των ταχυδρομικών γραφείων, προνομιακή διαδικασία εκτελωνισμού, προνομιακοί χρηματοοικονομικοί όροι, διαφήμιση, εκ μέρους των γαλλικών ταχυδρομείων, υπέρ της SFMI.

3 Δεν αμφισβητείται, αφενός, ότι η καταγγελία που υποβλήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 1990 στρεφόταν, εν πάση περιπτώσει, κατά του γαλλικού Δημοσίου και στηριζόταν συναφώς στα άρθρα 92 επ. της Συνθήκης ΕΟΚ και, αφετέρου, ότι, το αργότερο μέχρι τις 18 Μαρτίου 1991, κατά τη διάρκεια συναντήσεως μεταξύ της Επιτροπής και εκπροσώπων της SFEI συζητήθηκε μεταξύ άλλων το ενδεχόμενο ότι τα γαλλικά ταχυδρομεία, ως επιχείρηση, παραβίασαν το άρθρο 86. Η Επιτροπή υποσχέθηκε τότε να εξετάσει τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της και υπό το φως της διατάξεως αυτής.

4 Με έγγραφο προς την Επιτροπή της 15ης Νοεμβρίου 1991, η SFEI ζήτησε να μάθει αν η Επιτροπή σκόπευε, ενόψει των πραγματικών περιστατικών που μνημονεύονταν στην καταγγελία, να κινήσει κάποια έρευνα και, αν ναι, με ποια νομική βάση: τα άρθρα 92 επ. ή τα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης.

5 Στις 9 Ιανουαρίου 1992 ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως IV έδωσε στο έγγραφο αυτό την ακόλουθη απάντηση:

«Επιπλέον δεσμευθήκαμε να εξετάσουμε τα διαθέσιμα στοιχεία και να λάβουμε κατ' αρχήν θέση σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 86.

Ενόσω διενεργούνταν οι έρευνες αυτές, ανακοινώθηκε η ίδρυση κοινής επιχειρήσεως μεταξύ της TNT, των γαλλικών ταχυδρομείων και τεσσάρων άλλων ταχυδρομικών φορέων, η οποία αφορά και τις υπηρεσίες ταχείας επιδόσεως αλληλογραφίας των γαλλικών ταχυδρομείων. Εξετάσαμε τη σχεδιαζόμενη αυτή ίδρυση υπό το φως των διατάξεων του κανονισμού περί ελέγχου των συγκεντρώσεων και η σχετική απόφαση της Επιτροπής της 2ας Δεκεμβρίου δημοσιεύθηκε πρόσφατα. Όπως είναι ευνόητο, το αποτέλεσμα θα επηρεάσει την στάση μιας αναφορικά με την καταγγελία της SFEI.

Θα σας αποστείλουμε σύντομα έγγραφο στο οποίο θα εκτίθενται εκτενέστερα τα σχετικά συμπεράσματα.» (μετάφραση από την αγγλική)

6 Η επιχείρηση στην οποία αναφερόταν ο γενικός διευθυντής ήταν μια επιχείρηση ταχείας επιδόσεως αλληλογραφίας σε διεθνές επίπεδο μεταξύ, αφενός, των γερμανικών, καναδικών, γαλλικών, ολλανδικών και σουηδικών ταχυδρομείων και, αφετέρου, της αυστραλιανής εταιρίας TNT Ltd (στο εξής: κοινή επιχείρηση). Η ίδρυσή της είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή στις 28 Οκτωβρίου 1991 σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 395, σ. 1, και διορθωτικό, ΕΕ 1990, L 257, σ. 13, στο εξής: κανονισμός για τις συγκεντρώσεις). Στις 2 Δεκεμβρίου 1991, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι η εν λόγω πράξη είναι σύμφωνη προς την κοινή αγορά (απόφαση 91/C322/14 της Επιτροπής, περί μη διατυπώσεως αντιρρήσεων, ΕΕ C 322, σ. 19).

7 Στις 10 Μαρτίου 1992, η Επιτροπή απέστειλε στη SFEI δύο έγγραφα. Με το πρώτο έγγραφο υπ' αριθ. 06873 της γνωστοποίησε την απόφαση των αρμοδίων υπηρεσιών να κλείσουν τον φάκελο «κρατικές ενισχύσεις».

8 Το δεύτερο έγγραφο υπ' αριθ. 000978, που αφορούσε την εφαρμογή του άρθρου 86 της Συνθήκης (στο εξής: επίδικο έγγραφο), ανέφερε ότι είχε διενεργηθεί μια έρευνα σχετικά με την κοινή επιχείρηση σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις, η οποία είχε κατ' ανάγκη καλύψει τα σημαντικότερα από τα ζητήματα που είχε θέσει η SFEI σχετικά με ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 86 εκ μέρους των γαλλικών ταχυδρομείων [οφέλη που θα μπορούσε να αποκομίσει η κοινή επιχείρηση από την πρόσβαση στην υποδομή των γαλλικών ταχυδρομείων, απόλαυση των προνομίων των γαλλικών ταχυδρομείων, (...)].

9 Το έγγραφο καταλήγει ως εξής:

«Γνωρίζω ότι ελπίζατε ότι η Επιτροπή θα συνέχιζε μέχρι τέλους τη διαδικασία της έρευνας του άρθρου 86. Η διαδικασία αυτή θα αφορούσε αποκλειστικά την κατάσταση στη Γαλλία. Ωστόσο, αντικείμενο της έρευνας αυτής, η οποία διεξήχθη κατά τον κανονισμό περί ελέγχου των συγκεντρώσεων, υπήρξαν ορισμένες σημαντικές μεταβολές στην ευρύτερη κοινοτική αγορά. Ο ανταγωνισμός, που έχει διευκολυνθεί με προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής στον τομέα της διεθνούς ταχείας επιδόσεως αλληλογραφίας, έχει πλέον επεκταθεί σημαντικά. Είμαι πεπεισμένος ότι τα αποτελέσματα συνιστούν το καλύτερο πλαίσιο που θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτή τη στιγμή, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τόσο τα μέλη της SFEI όσο και οι άλλοι φορείς έχουν κάθε δυνατότητα ανταγωνισμού.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, έστω και αν δεν σκοπεύουμε να συνεχίσουμε την έρευνά μας βάσει του άρθρου 86, μπορούμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι θα συνεχίσουμε να επιβλέπουμε εκ του σύνεγγυς την εξέλιξη της αγοράς αυτής. Θα σας γνωστοποιήσουμε με χωριστό έγγραφο το αποτέλεσμα της εξετάσεώς μας όσον αφορά τη συνδεόμενη υπόθεση που εμφανίζεται στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων.» (μετάφραση από την αγγλική)

10 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στις 16 Μαΐου 1992, η SFEI και τρεις επιχειρήσεις που ανήκουν σ' αυτήν την επαγγελματική ένωση, η DHL International, η Service Crie και η May Courier άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή ακυρώσεως κατά του εγγράφου υπ' αριθ. 06873 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 1992, σχετικά με τον φάκελο «κρατικές ενισχύσεις». Με έγγραφο της 9ης Ιουλίου 1992, η Επιτροππή ανακοίνωσε στις προσφεύγουσες ότι είχε ανακαλέσει την απόφαση αυτή.

11 Με δικόγραφο που κατέθεσαν επίσης στις 16 Μαΐου 1992, η SFEI και οι τρεις προαναφερθείσες επιχειρήσεις άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως της Επιτροπής που περιέχεται στο επίδικο έγγραφο σχετικά με τη βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης έρευνα.

12 Με υπόμνημα της 17ης Ιουνίου 1992, η Επιτροπή αντέταξε στη δεύτερη αυτή προσφυγή διάφορες ενστάσεις απαραδέκτου.

13 Η Επιτροπή υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι το επίδικο έγγραφο δεν αποτελούσε παρά μια πρώτη αντίδραση των υπηρεσιών της και ότι συνεπώς εντασσόταν στην προκαταρκτική φάση της διερευνήσεως των καταγγελιών, όπως αυτή έχει αναλυθεί από το Πρωτοδικείο με την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1990, T-64/89, Automec κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-367, στο εξής: απόφαση Automec I). Λόγω του προπαρασκευαστικού του χαρακτήρα, το εν λόγω έγγραφο δεν μπορεί να προσβληθεί.

14 Προκειμένου να εκτιμήσει το λυσιτελές της ενστάσεως απαραδέκτου που πρότεινε η Επιτροπή, το Πρωτοδικείο θεώρησε αναγκαίο, πρώτον, να εξετάσει αν η καταγγελία της 21ης Δεκεμβρίου 1990 στηριζόταν στο άρθρο 86 και, δεύτερον, να εξακριβώσει αν η προσβαλλόμενη πράξη περιείχε απόφαση ικανή να παραγάγει έννομα αποτελέσματα (σκέψη 31).

15 Όσον αφορά τη βάση της καταγγελίας της 21ης Δεκεμβρίου 1990, το Πρωτοδικείο τόνισε ότι η καταγγελία περιελάμβανε τρία χωριστά μέρη: ένα διαβιβαστικό έγγραφο προς τον γενικό διευθυντή ανταγωνισμού, μια περίληψη της καταγγελίας και την καθαυτό καταγγελία (σκέψη 32). Διαπίστωσε ότι η καθαυτό καταγγελία δεν έκανε καμία αναφορά στο άρθρο 86 (σκέψη 35). Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το γεγονός ότι σ' ένα άσχετο προς την καθαυτό καταγγελία έγγραφο, και συγκεκριμένα στο έγγραφο διαβιβάσεώς της στον γενικό διευθυντή ανταγωνισμού, διατυπωνόταν ρητή επιφύλαξη ως προς τη δυνατότητα μετέπειτα προσφυγής στην Επιτροπή βάσει των άρθρων 85 και 86 επιβεβαίωνε απλώς την εκτίμηση ότι η αρχική προσφυγή προς την Επιτροπή είχε γίνει αποκλειστικώς βάσει του άρθρου 92 (σκέψη 37).

16 Όσον αφορά τα έννομα αποτελέσματα του επιμάχου εγγράφου της Επιτροπής, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το έγγραφο αυτό περιοριζόταν στη διασαφήνιση της αποφάσεως περί συμβιβαστού που είχε λάβει η Επιτροπή στις 2 Δεκεμβρίου 1991 σύμφωνα με τον κανονισμό 4064/89 για τις συγκεντρώσεις και της συνάφειας που υπήρχε μεταξύ, αφενός, των προβλημάτων που είχαν ανακύψει κατά τη διερεύνηση για τις συγκεντρώσεις και, αφετέρου, των προβλημάτων που θίγονται στην καταγγελία. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι το εν λόγω έγγραφο δεν περιείχε καμία κρίση ως προς τον χαρακτηρισμό των αναφερομένων γεγονότων από πλευράς του άρθρου 86 της Συνθήκης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το επίδικο έγγραφο έπρεπε να θεωρηθεί ως πράξη κείμενη σε προκαταρκτικό της έρευνας στάδιο, περιοριζόμενη στην εκδήλωση μιας πρώτης αντιδράσεως των υπηρεσιών της Επιτροπής και στερούμενη εννόμων αποτελεσμάτων (σκέψεις 42 και 43).

17 Προκειμένου πάντοτε για τα έννομα αποτελέσματα του επιμάχου εγγράφου της Επιτροπής, το Πρωτοδικείο απέρριψε επίσης το επιχείρημα που αντλούσαν οι αναιρεσείουσες από την εκ μέρους της Επιτροπής αθέτηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε κατόπιν της προαναφερόμενης αποφάσεως Automec I. Στην 20ή έκθεσή της σχετικά με την πολιτική ανταγωνισμού, η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:

«Επομένως, οι επιστολές ανακοινώσεως προκαταρκτικών παρατηρήσεων θα συντάσσονται κατά τρόπο που δεν θα μπορούν να θεωρούνται από τους παραλήπτες τους τίποτε άλλο εκτός από μια πρώτη αντίδραση των υπηρεσιών της Επιτροπής με βάση τις πληροφορίες που αυτές διαθέτουν. Εν πάση περιπτώσει, οι παραλήπτες τους θα καλούνται πάντοτε να υποβάλλουν τις συμπληρωματικές παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή μέσα σε εύλογη προθεσμία που θα

καθορίζεται ρητά στην επιστολή, διαφορετικά θα θεωρείται ότι η καταγγελία μπήκε στο αρχείο» (*20ή Ετήσια Έκθεση επί του Ανταγωνισμού*, 1990, αριθ. 165, σ. 138).

18 Κατά την άποψη των αναιρεσειουσών, η τελευταία φράση αυτού του αποσπάσματος σημαίνει ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν παρατηρήσεις, η καταγγελία πρέπει να θεωρηθεί ως τεθείσα οριστικώς στο αρχείο. Επικαλούμενες το ρητό «tu patere legem quem fecisti», οι προσφεύγουσες συμπέραναν ότι το επίδικο έγγραφο, εφόσον δεν καλούσε τη SFEI να υποβάλει συμπληρωματικές παρατηρήσεις, συνιστούσε οριστική απόρριψη καταγγελίας.

19 Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το επιχείρημα αυτό στηριζόταν σε εσφαλμένη ερμηνεία της τελευταίας φράσεως της προαναφερθείσας εκθέσεως. Κατά την εκτίμηση του Πρωτοδικείου, «η φράση αυτή σημαίνει μόνο ότι μια αίτηση, που υποβάλλεται βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού 17/62 (κανονισμός 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΟΚ, ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), τίθεται στο αρχείο αν ο καταγγέλλας δεν υποβάλει στην Επιτροπή παρατηρήσεις εντός της προθεσμίας που τάσσεται με την προσωρινή γνωστοποίηση που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63» (της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37) (σκέψη 45).

20 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο απέρριψε, στις 30 Νοεμβρίου 1992, την προσφυγή ως απαράδεκτη και καταδίκασε τις αναιρεσείουσες στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Ως προς την αίτηση αναιρέσεως

21 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησαν η SFEI, η DHL, η Service Crie και η May Courier, προβάλλουν τρεις λόγους, από τους οποίους ο πρώτος αντλείται από την παρερμηνεία της νομικής εννοίας της καταγγελίας, ο δεύτερος από την παρερμηνεία της νομικής εννοίας της υποκειμένης σε προσφυγή πράξεως και ο τρίτος από την παραβίαση των αρχών της καλής πίστεως και της ασφάλειας δικαίου.

Ως προς τον πρώτο λόγο αναιρέσεως που αντλείται από την παρερμηνεία της νομικής εννοίας της καταγγελίας

22 Καταρχάς, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι, στα πλαίσια του κοινοτικού δικαίου, η καταγγελία αποτελείται από το σύνολο των πραγματικών και νομικών στοιχείων που γνωστοποιεί στην Επιτροπή ο καταγγέλλων (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Οκτωβρίου 1983, 210/81, Demo-Studio Schmidt κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3045. απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-24/90, Automec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2223, που υπενθυμίζει τη νομολογία του Δικαστηρίου στο θέμα αυτό). Το Πρωτοδικείο, καθόσον θεώρησε το διαβιβαστικό έγγραφο προς τον γενικό διευθυντή ανταγωνισμού άσχετο προς την καταγγελία της 21ης Δεκεμβρίου 1990, περιόρισε αδικαιολόγητα την έκτασή της και, συνεπώς, παρερμήνευσε τη νομική έννοια της καταγγελίας. Δεύτερον, οι αναιρεσείουσες ισχυρίζονται ότι δεν ήταν δυνατό το Πρωτοδικείο να συναγάγει νομίμως από τα έγγραφα της δικογραφίας ότι η καταγγελία δεν στηριζόταν στο άρθρο 86. Στην πραγματικότητα, το μεγαλύτερο μέρος του διαβιβαστικού εγγράφου σκοπούσε να αποδείξει ότι οι αντικείμενες στον ανταγωνισμό πρακτικές των γαλλικών ταχυδρομείων, οι οποίες είχαν καταγγελθεί στο γαλλικό συμβούλιο επί του ανταγωνισμού, αντέβαιναν επίσης σ' αυτή τη διάταξη της Συνθήκης. Τρίτον, οι αναιρεσείουσες επισημαίνουν μια αντίφαση στην εκτίμηση του Πρωτοδικείου όσον αφορά τα συστατικά στοιχεία της καταγγελίας. Κατά την άποψή τους, στη σκέψη 32 της Διατάξεως, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το συνοδευτικό έγγραφο αποτελεί τμήμα της καταγγελίας, ενώ, στη σκέψη 37, θεωρεί ότι η καταγγελία αποτελείται αποκλειστικά από τη σχετική με την εφαρμογή του άρθρου 92 έκθεση.

23 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 16 και 17 της Διατάξεως, το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι η Επιτροπή θεώρησε τελικά ότι η καταγγελία που της είχε υποβληθεί στηριζόταν στο άρθρο 86. Επομένως, οι αναλύσεις στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο σχετικά με την αρχική έκταση της καταγγελίας είναι περιττές. Δεδομένου ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως στρέφεται κατά μιας πλεονάζουσας αιτιολογίας της Διατάξεως, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

Ως προς τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως που αντλείται από την παρερμηνεία της εννοίας της υποκειμένης σε προσφυγή πράξεως

24 Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Πρωτοδικείο, καθόσον χαρακτήρισε το επίδικο έγγραφο ως προκαταρκτική πράξη, παρερμήνευσε την έννοια της

δυναμένης να προσβληθεί πράξεως. Στην πραγματικότητα, το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει την εξέταση των καταγγελλομένων μεθοδεύσεων υπό το φως του άρθρου 86 της Συνθήκης, θέτει τέρμα στην έρευνα και εμποδίζει τις αναιρεσείουσες να απαιτήσουν την επανέναρξή της, εκτός αν προσκομίσουν νέα στοιχεία. Επομένως, το εν λόγω έγγραφο αποτελεί μια πραγματική απόφαση απορρίψεως της καταγγελίας, η οποία υπόκειται, συνεπώς, σε προσφυγή ακυρώσεως.

25 Η Επιτροπή φρονεί ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος. Καθόσον ο λόγος αυτός στηρίζεται στις περιστάσεις υπό τις οποίες συντάχθηκε το επίδικο έγγραφο, στο περιεχόμενο και στη διατύπωσή του, εγείρονται δι' αυτού αποκλειστικώς πραγματικά ζητήματα.

26 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Αναλύοντας το επίμαχο έγγραφο ως πράξη στερούμενη εννόμων αποτελεσμάτων, το Πρωτοδικείο δεν εκτίμησε μόνο τα πραγματικά περιστατικά, αλλά προέβη στον χαρακτηρισμό τους. Το Δικαστήριο μπορεί, επομένως, να εξετάσει αυτόν τον λόγο αναιρέσεως.

27 Καταρχάς, ένα θεσμικό όργανο, το οποίο έχει την εξουσία να διαπιστώνει μια παράβαση και να επιβάλλει συναφώς κυρώσεις και στο οποίο μπορούν να υποβάλλουν καταγγελίες οι ιδιώτες, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Επιτροπής στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, εκδίδει κατ' ανάγκη πράξη παράγουσα έννομα αποτελέσματα, όταν τερματίζει μια έρευνα που έχει κινήσει κατόπιν καταγγελίας (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση Demo-Studio Schmidt κατά Επιτροπής. την απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 1987, 142/84 και 156/84, BAT και Reynolds κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4487).

28 Δεύτερον, η πράξη περί θέσεως μιας καταγγελίας στο αρχείο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως προκαταρκτική ή προπαρασκευαστική. Συγκεκριμένα, σε αντίθεση προς μια ανακοίνωση, η οποία προορίζεται να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να προβάλουν την άποψή τους αναφορικά με τις αιτιάσεις που διατυπώνει η Επιτροπή και η οποία δεν αποτυπώνει την οριστική θέση της Επιτροπής (βλ. την απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639), η πράξη περί θέσεως μιας καταγγελίας στο αρχείο συνιστά το τελικό στάδιο της διαδικασίας: δεν θα επακολουθήσει καμία άλλη πράξη δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως (βλ. την απόφαση της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, AKZO Chemie κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965).

29 Η διατύπωση της φράσεως «γνωρίζω ότι ελπίζατε (you had hoped) ότι η Επιτροπή θα συνέχιζε (would follow) μέχρι τέλους τη διαδικασία έρευνας του άρθρου 86» δηλώνει ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να θέσει τέρμα στην έρευνα με βάση το άρθρο 86. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέθεσε επίσης στο επίδικο έγγραφο τους λόγους για τους οποίους είχε αποφασίσει να μη συνεχίσει την έρευνα. Όπως ανέφερε, κάθε νέα διερεύνηση ήταν άσκοπη, αφού «τα αποτελέσματα (που επιτεύχθηκαν στην υπόθεση της κοινής επιχειρήσεως) συνιστούν το καλύτερο πλαίσιο που θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτή τη στιγμή, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τόσο τα μέλη της SFEI όσο και οι άλλοι φορείς έχουν κάθε δυνατότητα ανταγωνισμού».

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, ένα έγγραφο περί θέσεως της καταγγελίας στο αρχείο μπορεί να θεωρηθεί ως προκαταρκτική ή προπαρασκευαστική λήψη θέσεως μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή έχει καταστήσει σαφές ότι το συμπέρασμά της δεν ισχύει παρα μόνο υπό την επιφύλαξη των συμπληρωματικών παρατηρήσεων των μερών, μια προϋπόθεση που δεν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση.

31 Τέλος, αντίθετα προς τις κρίσεις του Πρωτοδικείου (σκέψεις 42 και 43 της Διατάξεως, για τις οποίες γίνεται λόγος στη σκέψη 16 ανωτέρω), είναι άνευ σημασίας το ζήτημα αν το επίδικο έγγραφο περιέχει ή όχι χαρακτηρισμό, από πλευράς του άρθρου 86 της Συνθήκης, των μεθοδεύσεων που διαλαμβάνονται στην καταγγελία. Το ζήτημα αυτό δεν ανακύπτει στο στάδιο του παραδεκτού της προσφυγής και παρουσιάζει λυσιτέλεια μόνον προκειμένου να ελεγχθεί, στο πλαίσιο της εξετάσεως της ουσίας, αν τηρήθηκε η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει η Επιτροπή.

32 Από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα, καθόσον θεώρησε το επίδικο έγγραφο ως πράξη στερούμενη εννόμων αποτελεσμάτων και κήρυξε την προσφυγή απαράδεκτη.

33 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος.

Ως προς τον τρίτο λόγο αναιρέσεως που αντλείται από την παραβίαση των αρχών της καλής πίστεως και της ασφάλειας δικαίου

34 Οι αναιρεσείουσες ισχυρίζονται ότι ήταν υποχρεωμένες να θεωρήσουν το επίμαχο έγγραφο ως απόφαση απορρίπτουσα την καταγγελία τους, δεδομένου ότι, αφενός, το εν λόγω έγγραφο δεν τις καλούσε να απαντήσουν στις παρατηρήσεις της Επιτροπής και, αφετέρου, απεστάλη την ίδια ημέρα με το έγγραφο που αφορούσε τις κρατικές ενισχύσεις, το οποίο, όπως έχει δεχθεί η Επιτροπή, έχει χαρακτήρα αποφάσεως.

35 Δεδομένου ότι ο λόγος αυτός προτείνεται επικουρικώς σε σχέση με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος έγινε δεκτός ως βάσιμος, παρέλκει η περαιτέρω εξέτασή του.

36 Από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι πρέπει να αναιρεθεί η Διάταξη του Πρωτοδικείου στην υπόθεση SFEI κ. λπ. κατά Επιτροπής, με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η προσφυγή ακυρώσεως που άσκησαν οι SFEI, DHL, Service Crie και May Courier κατά του υπ' αριθ. 000978 εγγράφου της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 1992.

Ως προς την αναπομπή της υποθέσεως στο Πρωτοδικείο

37 Σύμφωνα με το άρθρο 54, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού (ΕΟΚ) του Δικαστηρίου,

«Αν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Πρωτοδικείο για να την κρίνει.»

38 Επειδή η διαφορά δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση, αφού το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε μόνον ως προς μία από τις ενστάσεις απαραδέκτου που πρότεινε η Επιτροπή, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί σ' αυτό.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει τη Διάταξη του Πρωτοδικείου της 30ής Νοεμβρίου 1992 στην υπόθεση Τ-36/92, SFEI κ. λπ. κατά Επιτροπής.

2) Αναπέμπει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου.

3) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Moitinho de Almeida Edward Joliet

Rodríguez Iglesias Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουνίου 1994.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida